

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN
Sebastià Serra i
Busquets
♦
Antoni Vives
Reus
♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)
♦

TEMA

Canvis en les relacions internacionals

La tornada de nou de Trump a la Casa Blanca podria implicar canvis rellevants en la política mundial. No és la primera vegada des de la Segona Guerra Mundial que els EUA reorienten radicalment la seva política exterior envers una altra potència.

Què hi ha darrere de l'acostament Trump-Putin?

♦ Juan Pedro Bover Sánchez *

Darrerament, observem un gir potencialment transcendent en les relacions internacionals.

L'arribada de Trump al poder podria marcar un canvi significatiu en les relacions entre els EUA –encara la primera potència mundial en tots els àmbits– i Rússia.

Un dels aspectes més evidents d'aquest nou enfocament és la

voluntat de Washington d'accelerar la fi de la guerra a Ucraïna en condicions clarament favorables per a Rússia, postura que contrasta radicalment amb la línia de l'administració Biden. Encara no sabem com acabarà el conflicte, però sembla clar que els EUA utilitzaran tota la seva força –que no és poca– per arribar ràpidament a un acord que beneficiï tant Moscou com Washington. En aquest escenari, Ucraïna es troba en una posició de feblesa, com ja li ha dit Trump a Zelenski davant el món.

Aquest canvi de rumb en la diplomàcia nord-americana no és un fet aïllat en la història. Un precedent clar el trobam en el gir estratègic entre els EUA i la Xina de Mao el 1972. Durant dècades, Washington havia donat suport al govern nacionalista de Taiwan, però una sèrie de negociacions entre els dos governs ho va capgirar tot. La visita de Richard Nixon a Pequín el febrer de 1972 va sorprendre el món, especialment els

aliats asiàtics dels EUA, que es van sentir traïts. Però l'objectiu de Nixon era clar: aprofitar la rivalitat entre la Xina i l'URSS per debilitar el bloc comunista. Que el règim de Mao fos una dictadura brutal passava a segon pla davant els interessos geopolítics nord-americans.

Ara, mig segle després, podria semblar que la història es repeteix, però amb els actors intercanviats.

L'actual govern nord-americà ja no veu Rússia com l'amenaça principal: el gran rival del segle XXI seria la Xina. Així, podríem interpretar que Trump està intentant apropiarse a Rússia per, indirectament, refredar l'aliança entre Pequín i Moscou, amb Ucraïna com a possible moneda de canvi.

* Doctor i professor d'Història. Investigador col·laborador de la UIB.

TEMA

Mallorca a l'Argentina

Una obra mallorquina creua l'Atlàntic. El Museu de Paraná, a l'Argentina, alberga un retrat costumista de Cesáreo Bernaldo de Quirós. La pintura, amb vestimenta tradicional mallorquina, revela la connexió entre l'artista i l'illa.

Una pintura de temàtica mallorquina a l'Argentina

♦ Francisca Lladó Pol *

El Museu Provincial de Belles Arts Dr. Pedro E. Martínez de Paraná (Entre Ríos - Argentina)

compta en la seva col·lecció amb el retrat d'una dona amb vestimenta tradicional mallorquina amb el títol *Maja en la ventana*. L'autor és Cesáreo Bernaldo de Quirós (Gualeguay, 1879/Buenos Aires, 1968), qui

fou becat a Roma l'any 1900 i des d'on es desplaçà a Florència, Sardenya i Mallorca. Som l'any 1903 i a l'illa es relacionà amb altres pintors argentins com Roberto Ramagú o Francisco Bernareggi a més dels mallorquins Antoni Gelabert i Cristòfol Pizà. A partir d'aquesta data efectuà nombrosos viatges d'anada i tornada creant temàtiques com el paisatgisme i el costumisme. Uns interessos en connexió amb la producció argentina que cercava un art nacional al llarg

de l'extensa i diversificada geografia, així com dels tipus humans representatius.

La protagonista de *Maja en la ventana* (c. 1913) és la italiana Maria Antonelli, la seva dona. Porta rebosillo de randa, gipó lluent cenyit a la cintura, mànigues estretes ornamentades amb botons d'or i una falda amb motius florals, a més de joies i un ventall. Aquesta dona apareix amb el mateix vestit i postura a *Retrato de familia*, pintura que guanyà el premi Adquisició al Saló Anual de Belles Arts de Buenos Aires el 1914, on hi ha els seus fills Carlota i Mario, aquest darrer nascut a

Mallorca. Tal vegada, per tractar-se d'una temàtica íntima, aquesta obra no va ser venuda, a diferència de les pintures de paisatge que gaudiren d'un gran interès entre els col·leccionistes argentins. A Mallorca no comptam amb pintures d'aquest artista a institucions públiques, llevat d'una, a la reserva del Museu de Mallorca, corresponent a una sèrie de l'any 1907 realitzada

a Deià on predominen els blaus de tradició simbolista. Esperam un dia gaudir aquesta obra, una vegada fetes les corresponents tasques de restauració.

* Professora titular d'Història de l'Art

TEMA

De fonda popular a edifici emblemàtic

L'Hotel Perú, testimoni silenciós de la història de Palma, va ser un pioner de l'hoteleria local al segle XX. Des de fonda popular fins a refugi de viatgers, aquest edifici emblemàtic ha viscut diverses etapes, marcant una època a la ciutat. Ara, la seva rehabilitació busca preservar la seva essència i retornar-li el seu valor patrimonial.

L'Hotel Perú, pioner de l'hoteleria local

♦ Manuel García Gargallo *

A la plaça del Banc de l'Oli (Palma) hi ha un dels establiments hotelers més antics de la ciutat: l'Hotel

Perú. Ubicat a la cantonada amb el carrer del Sant Esperit, obrí a principis del segle passat en una zona llavors poblada de locals semblants

com la Fonda Sóller, a la mateixa plaça, cantonada amb Can Espanya.

El 1902 l'edifici es trobava en obres, però no sabem si era construcció de nova planta o reforma per donar-li ús hotel. Les primeres referències són del 1905 i parlen de la 'Fonda del Perú', també esmentat com a posada. Devers 1910 estava en mans de Joan Sansó Bordoy (1883-1962), qui en seria

propietari durant més de cinquanta anys; a més, el seu germà Bartomeu fou propietari de la Fonda Sóller esmentada durant un temps.

Durant els anys 10 i 20 la fonda esdevé popular gràcies als preus del restaurant

i els serveis de pensió i mitja pensió. Com a exemple tenim la publicitat del setmanari *Foc i Fum*, que en lloava el servei amb gloses amb el propòsit de generar una opinió positiva a través d'una fórmula pretesament espontània i propera.

Als anys trenta (ja com a Hotel Perú) adopta una fórmula de luxe mitjà i ofereix serveis com aigua calenta i calefacció. Així va ser un local habitual per a viatjants i turistes. Devers 1960 l'adquireix Arnaldo Matas i entra en lenta decadència, en paral·lel a la degradació del

¡En la fonda d'el Perú!
De tota sa jent que va a sa Fonda d'el Perú, no heyá may ningu, ningu que no alabí aquell menjá que en Juan Sansó los fá amb variació cada día servit amb economía y mentres que un tenga fam, *apetito y bon barrán*, sa panxeta s'alivia.

barri. Cap a 1970 rebaixa la categoria a hostel, després passa a llogar habitacions per hores i es converteix en un punt habitual de la prostitució de la zona.

El 1985 Cort

inicia el procés per expropiar-lo; però no el culmina. Posteriorment, el Perú tanca, però l'edifici no desapareix i queda fossilitzat en el temps. L'actual propietat el vol rehabilitar, preservant l'essència; però fa anys que res s'ha pogut començar. Això retornaria a la vida un edifici d'alt valor patrimonial, valuós exemple dels primers establiments hotelers de la ciutat com el Gran Hotel o el Terminus.

* Doctor en Història Contemporània (UB)